



„Идеја очувања продуктивних радних места јесте најважнији национални задатак овог тренутка”, рекао је недавно Борис Тадић. Он је, међутим, додао да се то никако не односи на бирократију. „Имате радна места у државној администрацији или општинским службама која су фиктивна радна места. Држава са своје стране мора да доприноси растерећењу привреде отпуштањем оних људи који имају фиктивна радна места”.

Али пре него што се пређе на отпуштање сувишних чиновника можда би било боље више не примати нове, односно не отворати нова радна места за бирократију. А управо на странци председника Тадића, на Демократској странци, лежи одговорност што ће се наша администрација ускоро увећати. Реч је новом статуту Војводине, чији је предлог усвојен у покрајинској скупштини (а у којој ДС има апсолутну већину). Тај предлог ускоро долази и пред посланике Народне скупштине. Статут је већ озбиљно критикован као несагласан са Уставом Србије. Али њега би требало критиковати и што представља додатни генератор ширењу бирократског апарата у Србији.

Већа надлежност покрајине аутоматски значи и бројнију покрајинску управу. То, наравно, не мора нужно да подразумева и увећање административног апарата. Могуће је замислити случај да део апарата, који је био под надлежношћу републике, пређе под надлежност покрајине. Али оно што код новог статута пада у очи јесте да већина решења у њему почива управо на оснивању нових, паралелних институција. Покрајина, рецимо, стиче надлежности у области науке. Зато се оснива војвођанска академија наука и уметности, која ће бити паралелна установа војвођанском огранку САНУ, који је и сам, до 1992, радио под називом „ВАНУ”. Нова ВАНУ наспрам старе ВАНУ – има ли то смисла? Но, постоје још гори случајеви, далеко погубнији по раст администрације.

Најупечатљивији пример је стварање тзв. покрајинских управних округа. Србија је, као што је познато, подељена на округе и општине. Тако се на територији АП Војводине налази седам управних округа. Рецимо, општине Сомбор, Оџаци, Апатин и Кула чине западnobачки округ, општине Суботица, Бачка Топола и Мали Иђош чине северnobачки округ итд. Чланом 32 статута АП Војводине, међутим, упоредо са тих седам републичких управних округа ствара се још седам покрајинских управних округа! Они ће се

разликовати од републичких по својим границама. У републици, три управна округа се налазе у Бачкој, а два у Банату. У покрајини, два управна округа ће да постоје у Бачкој, а три у Банату.

Смисао ових нових и паралелних управних округа доста је тешко докучити. Постоји једно тумачење које је дао Коста Чавошки и које каже да су нови окрузи уступак мађарским политичарима из Бачке. „Окрузи су тако образовани и територијално разграничени”, каже Чавошки, „да Мађари добијају свој национални округ са седиштем у Суботици, у којој они, иначе, нису већина. Управо у тој намери Бачка је подељена само на два управна округа – српски са седиштем у Сомбору и мађарски са седиштем у Суботици. Крајњи циљ територијалног заокружења и издвајања мађарског округа јесте остварење и проблематизовање положаја мађарске мањине у Србији да би се пре или после приступило сецесији суботичког округа и његовом припајању Мађарској”.

Тешко је веровати, међутим, да би се Демократска странка играла оваквим стварима. Пре ће бити да је реч о чисто бирократској логици. Бирократе покрајину Војводину виде као само још једну, паралелну државну структуру. Држава Србија има своје округе, па и (полу)држава Војводина треба да има своје. Шта мари ако је то удвајање администрације? Грађани Војводине треба да су срећни што се творци Статута нису досетили да створе и посебне, покрајинске општине! Што да не? Јер покрајинске општине би још више допринеле „развоју аутономије покрајине” и „националних и културних специфичности”. Творци Статута су то могли да ураде, а нису. То значи да су ипак штедљиви и да администрација у покрајини неће порасти, рецимо, 100 одсто, већ „само” 30 одсто.

Али, чак и оваква, чисто административна логика може бити опасна по јединство земље. Наиме, када се на територији Војводине буде образовала још једна заокружена државна администрација, лако се може десити да се у следећем кораку захтева укидање *оне друге* администрације. Рећи ће се: грађани Шапца плаћају само чиновнике шабачке општине, мачванског округа и републике. Грађани Вршца, међутим, морају да плаћају чиновнике вршачке општине, покрајинског управног округа са седиштем у Вршцу, републичког управног округа са седиштем у Панчеву, покрајинске управе са седиштем у Новом Саду и републичке управе са седиштем у Београду. Да није мало много? Шта ће нам Београд, он нас ионако само експлоатише.

Опште је познато да унутрашња логика бирократије јесте да се увећава. Али необично је да наши носиоци власти дозвољавају такву логику и усред кризе. За светску економску

Војводина дуплих округа

Пише: Слободан Антонић
четвртак, 22 јануар 2009 00:16

кризу неко је духовито већ сковао скраћеницу СЕКА. „Неком рат, а некоме брат”, већ постоји у нашем народу. Да ли је упутно да ова криза за раднике буде и те како „прека”, а за чиновнике, напротив – „сека”?